

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

22 septembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Boico Victor,

a judecat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursurile ordinare declarate de către avocatul Stăvilă Vasile în numele inculpatului Portas Andrei și de către avocatul Copețchi Stanislav în numele succesorului părții vătămate, Porcescu Gheorghe, împotriva sentinței Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 23 octombrie 2019 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 decembrie 2019, în cauza penală în privința lui

Portas Andrei XXXXX, născut la XXXXX.

Termenul de examinare:

prima instanță: 13.02.2019 - 23.10.2019

instanța de apel: 11.11.2019 - 11.12.2019

instanța de recurs: 20.02.2020 - 22.09.2020

A C O N S T A T A T

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 23 octombrie 2019, *pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală*, Portas Andrei a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, la 2 (doi) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

A fost admisă parțial acțiunea civilă înaintată de către succesorul părții vătămate, Porcescu Gheorghe și s-a încasat din contul lui Portas Andrei în beneficiul lui Porcescu Gheorghe, prejudiciul material în sumă de 34 051 (treizeci și patru mii cincizeci și unu),04 lei, cheltuieli suportate pentru asistența juridică în sumă de 4 000 (patru mii) lei, și prejudiciul moral în sumă de 200 000 (două sute mii) lei, în rest pretențiile din acțiune fiind respinse.

Au fost încasate din contul lui Portas Andrei în beneficiul statului, cheltuielile judiciare în sumă de 2 898 (două mii opt sute nouăzeci și opt) lei.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt, că la 24 decembrie 2018, aproximativ ora 15:30, Portas Andrei, deținând permis de conducere a vehiculelor de categoria „A și B” cu numărul XXXXX, fiind treaz și conducând autoturismul de model „XXXXX”, cu n/î XXXXX, pe traseul R-6 Chișinău-Bălți, în direcția mun. Chișinău, în timpul deplasării, în apropierea de s. Clișova Nouă, r-nul Orhei, la km 64+440 m al traseului, manifestând imprudență în traficul rutier, încalcând prevederile pct. 43.3) lit. a) care prevede, că pe toate drumurile atunci când carosabilul este delimitat prin liniile marcajului, circulația vehiculelor trebuie să se efectueze strict în limitele benzilor, iar intersectarea liniei discontinue este permisă numai pentru efectuarea manevrei, pct. 45.1) care îl obliga să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; situație rutieră, pct. 45.2) al Regulamentului circulației rutiere aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13 mai 2009, care prevede, că în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului, nu a ținut cont de dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase și nu a redus viteza de deplasare până la limita care i-ar garanta siguranța traficului, nu a manifestat prudență sporită și nu a ținut seama de situația rutieră existentă la momentul deplasării, la determinarea vitezei de circulație, benzii de circulație și modalității de conducere a vehiculului pentru a garanta siguranța traficului ca să aibă posibilitatea să oprească în siguranță în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole, deci nu a luat măsurile corespunzătoare situației rutiere la deplasarea pe acest sector de drum, a ieșit pe contrasens și ca urmare, a comis tamponarea cu partea din față a vehiculului, pietonul Porcescu Gavril, care fiind transportat la IMSP Orhei, a decedat.

În rezultatul tamponării, lui Porcescu Gavril i-au fost cauzate traumă asociată, traumă cranio - cerebrală închisă, hemoragii în țesuturile moi pericraniene regiunea fronto-temporo - occipitală dreapta și mușchiul temporal drept, fractură liniară a ambelor orbite, hemoragii difuze în leptomeninge, cu erupere în ventriculii cerebrali, traumă toraco-abdominală închisă, fracturi costale, indirecte, complete, bilateral cu hemoragii în mușchii intercostali, fără lezarea pleurei parietale, contuzia ambelor pulmoni, ruptura omentului mare, hemoperitoneu (1100 ml), hematom reoperitoneal, partea dreaptă (200 ml), fractură închisă a ambelor oase a antebrațului drept 1/3 medie, fractură închisă a ambelor oase a gambei drepte, 1/3 distală, plăgi contuze și echimoze pe față, excoriații pe față, abdomen și membrele inferioare, care au legătură cauzală directă cu decesul și în comun, la persoane, se califică ca vătămare gravă, conform criteriului pericolului pentru viață.

Astfel, acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, *încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcarea ce a cauzat din imprudență decesul unei persoane.*

3. Procurorul, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Portas Andrei să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, la 4 (patru) ani 4 (patru) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

În motivarea apelului a invocat, că la aplicarea pedepsei inculpatului pentru infracțiunea săvârșită, prima instanță a ignorat prevederile art. art. 61, 75 Cod penal și greșit a conchis în privința stabilirii pedepsei cu închisoare pentru 2 ani, bazându-se pe faptul că inculpatul și-a recunoscut vina, or instanța nu a luat în considerație personalitatea victimei și faptul că prejudiciul cauzat prin infracțiune nu a fost recuperat.

Menționează, că infracțiunea prevăzută de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal este o infracțiune gravă, care prevede pedeapsa sub formă de închisoare de la 3 la 7 ani, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, iar fapta prejudiciabilă face parte din categoria de infracțiuni în domeniul transportului, care reprezintă un pericol social sporit în Republica Moldova, deoarece un număr major de vătămări corporale și decese se comit ca urmare a încălcării regulilor de securitate a circulației rutiere sau exploatare a mijloacelor de transport.

Astfel, consideră că aplicarea pedepsei privative de libertate doar pe un termen de 2 ani, nu este echitabilă în raport cu infracțiunea comisă, or conducerea mijlocului de transport cu depășirea vitezei regulamentare este un pericol social deosebit de sporit pentru siguranța traficului rutier și societate.

Sustine, că prima instanță a luat în considerație doar faptul că inculpatul Portas Andrei a recunoscut vina în săvârșirea infracțiunii, însă nu a reținut că acesta nu a recuperat prejudiciul cauzat și în cadrul ședinței de judecată a comunicat că nu dorește să recupereze tot prejudiciul cauzat, chiar dacă la faza urmăririi penale a fost aplicat sechestru asupra bunurilor inculpatului în scopul asigurării acțiunii civile înaintate de succesorul părții vătămate și recuperării prejudiciului cauzat prin infracțiune.

Consideră, că săvârșirea infracțiunii din imprudență, recunoașterea deplină a vinei, căința sinceră, examinarea cauzei în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, caracterizarea pozitivă a inculpatului, nu pot prevala asupra infracțiunii grave care a cauzat decesul persoanei și asupra dreptului la viață care nu mai poate fi recuperat.

Indică acuzarea, că infracțiunea prevăzută de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, comisă de inculpatul Portas Andrei, reprezintă un grad prejudiciabil sporit în raport cu alte infracțiuni din categoria celor care au același caracter prejudiciabil, deoarece s-a atentat la relațiile sociale cu privire la siguranța traficului rutier și viața unei persoane, iar în rezultatul acțiunilor inculpatului au fost cauzate cele mai grave urmări prejudiciabile, și anume decesul persoanei.

Precizează, că pedeapsa cu închisoare stabilită inculpatului pentru 2 ani, nu v-a contribui la corectarea și prevenirea comiterii de către acesta a unor noi infracțiuni.

4. Avocatul Stăvilă Vasile în numele inculpatului Portas Andrei, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea parțială a acesteia, în partea stabilirii pedepsei și încasarea prejudiciului moral în sumă de 200 000 lei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să se dispună suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare în privința inculpatului Portas Andrei, pentru o perioadă de probațiune de 2 ani și încasarea prejudiciului moral din contul acestuia în sumă de 50 000 lei.

În motivarea apelului a invocat, că instanța de fond nu a motivat suficient în privința comportamentului inculpatului manifestat până la săvârșirea infracțiunii, precum și ulterior comiterii acesteia, în privința recunoașterii vinovăției, precum și faptul că Portas Andrei are doi copii minori la întreținere, în contextul în care instanța a indicat că inculpatul nu are la întreținere persoane, or la materialele cauzei au fost anexate acte confirmative în acest context.

Susține că, prima instanță nu s-a expus în privința la toate argumentele și probele esențiale, prezentate atât de către partea acuzării, precum și de către partea apărării, și astfel a omis să se expună referitor la posibilitatea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal.

Menționează, că instanța de judecată a ignorat mai multe circumstanțe cu privire la individualizarea pedepsei, și anume faptul că inculpatul a recunoscut vina în săvârșirea infracțiunii incriminate; a colaborat cu organul de urmărire penală, solicitând în acest context examinarea cauzei în ordinea prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, pe baza probelor acumulate la etapa de urmărire penală, și refuzând acumularea probelor noi; faptul că infracțiunea a fost săvârșită din imprudență, or inculpatul Portas Andrei a adormit pentru câteva secunde la volan în timp ce conducea automobilul, fapt care s-a soldat cu urmări grave; inculpatul nu a părăsit locul accidentului, a anunțat organele competente și s-a conformat cerințelor colaboratorilor poliției, iar potrivit rezultatului testului la alcoolemie, Portas Andrei era treaz.

Indică apărarea, că inculpatul și-a cerut iertare de la părinții victimei, propunându-le ajutor financiar pentru acoperirea cheltuielilor suportate pentru

înmormântarea fiului, precum și compensarea prejudiciului moral în sumă de 50 000 lei, însă aceștia au refuzat.

De asemenea, subliniază că prima instanță nu a luat în considerație faptul că inculpatul are la întreținere doi copii minori, în privința cărora va influența negativ privarea acestuia de libertate.

În acest context, precizează că atât succesorul părții vătămate, precum și avocatul acesteia, în cadrul ședinței de judecată nu au solicitat aplicarea pedepsei cu privarea de libertate a inculpatului, or aceștia s-au expus în privința acțiunii civile.

Referitor la încasarea prejudiciului moral în sumă de 200 000 lei, susține apărarea că nu poate fi încasat din contul inculpatului Portas Andrei, deoarece acesta nu este angajat în câmpul muncii și are la întreținere doi copii minori, ultimul fiind de acord să recupereze suma de 50 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral.

Conchide apărarea, că în privința lui Portas Andrei urmează să fie aplicată pedeapsa penală minimă prevăzută de lege, însă cu suspendarea executării condiționate a pedepsei pe un termen de 2 ani, pentru a avea posibilitatea să-și întrețină copiii minori, precum și să recupereze succesoriului părții vătămate, prejudiciul material și moral cauzat în rezultatul infracțiunii.

5. Avocatul Copețchi Stanislav în numele succesoriului părții vătămate Porcescu Gheorghe, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea parțială a acesteia, în partea stabilirii pedepsei și acțiunii civile, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului Portas Andrei să-i fie stabilită în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, o pedeapsă cu închisoare în limita maximă a sancțiunii, și încasarea din contul inculpatului în beneficiul succesoriului părții vătămate Porcescu Gheorghe, prejudiciul material format din cheltuieli suportate pentru traducerea și legalizarea actelor de stare civilă, în sumă de 2 340 lei și valoarea laptopului deteriorat, în sumă de 729 dolari SUA, precum și prejudiciul moral în sumă de 2 000 000 lei.

În motivarea apelului, a indicat că judecarea cauzei penale nu a avut loc doar în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, deoarece raportul de expertiză judiciară nr. 201925D0167 din 05 iunie 2019 a fost administrat la faza judecării cauzei în instanța de judecată, iar efectuarea acestuia fiind dispusă de către instanță, din care motiv a obiectat referitor la examinarea cauzei conform procedurii prevăzute de art. 364¹ Cod de procedură penală.

Susține, că instanța de fond eronat a indicat în sentință faptul că victimă a infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, este persoana fizică care a suferit o vătămare medie, gravă a integrității corporale sau a sănătății, în contextul în care la caz, victima a decedat, precum și eronat a constatat faptul că

latura obiectivă a infracțiunii imputate inculpatului, se caracterizează prin urmările prejudiciabile care se exprimă în cauzarea vătămarilor corporale victimei.

De asemenea, consideră că prima instanță neîntemeiat a menționat și faptul că nerespectarea prevederilor pct. 43.3 lit. a), pct. 45.1 și pct. 45.2 din Regulamentul circulației rutiere de către inculpat, i-a provocat părții vătămate Porcescu Gavril o vătămare gravă a integrității corporale, din imprudență, conform criteriului pericolului pentru viață.

Subliniază, că instanța de fond neîntemeiat a stabilit limita minimă a pedepsei – 2 ani rezultați din 1/3 din limita minimă de 3 ani, în contextul în care infracțiunea imputată lui Portas Andrei face parte din categoria celor grave, iar circumstanțe care să atenueze pedeapsa penală, în speță lipsesc.

Precizează, că nu poate fi aplicată limita minimă a pedepsei cu închisoarea prevăzută de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, deoarece în rezultatul încălcării regulilor de circulație rutieră, victima decedează.

Susține, că nu poate fi restabilită echitatea socială în contextul în care inculpatului i-a fost aplicată limita minimă a pedepsei cu închisoare, în lipsa unor circumstanțe atenuante și cauzarea suferințelor psihice succesorului părții vătămate manifestate prin decesul fiului.

Cu referire la suma prejudiciului moral dispusă a fi încasată în beneficiul succesorului părții vătămate, menționează că aceasta nu este echitabilă în raport cu suferințele psihice cauzate în urma decesului fiului Porcescu Gavril, or instanța de fond a ignorat criteriul echității care prevede că indemnizația trebuie să reprezinte o justă și integrală despăgubire.

Astfel, instanța de judecată nu a luat în considerație personalitatea părții vătămate Porcescu Gavril, care a fost un om inteligent, cu rezultate remarcabile la învățătură, decernat cu bursa de merit și care activa în Belgia în calitate de proiectant de construcții de mașini.

Referitor la prejudiciul material, indică că prima instanță nu s-a expus în privința cheltuielilor de traducere și legalizare a actelor de stare civilă în sumă de 2 340 lei, efectuate cu scopul intrării în posesia sumei de bani din contul părții vătămate din Belgia, precum și costul pentru deteriorarea laptopului care îl deținea victima în momentul producerii accidentului, în sumă de 729 dolari SUA.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 decembrie 2019, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate de procuror și de către avocatul Stăvilă Vasile în numele inculpatului Portas Andrei, a fost admis apelul declarat de avocatul Copețchi Stanislav în numele succesorului legal al părții vătămate Porcescu Gheorghe, cu casarea parțială a sentinței în partea acțiunii civile și pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care acțiunea civilă a fost admisă parțial, și s-a încasat din

contul lui Portas Andrei în beneficiul lui Porcescu Gheorghe suma de 2 340 lei, cu titlu de cheltuieli pentru obținerea traducerii și legalizării actelor de stare civilă, suma de 729 dolari SUA, convertiți în lei la data executării prestației, pentru deteriorarea laptopului, și suma de 500 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral, iar în rest, pretențiile privind încasarea prejudiciului moral în sumă de 2 000 000 lei, au fost respinse ca fiind neîntemeiate.

În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute.

6.1. În motivarea soluției pronunțate instanța de apel a indicat, că instanța de fond a stabilit corect situația de fapt, și a încadrat faptele reținute în sarcina inculpatului Portas Andrei în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, și anume încălcarea regulilor de securitate a circulației rutiere de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență decesul unei persoane.

Cu referire la învinuirea înaintată inculpatului Portas Andrei, instanța de apel a constatat în baza probelor administrate de acuzare că acțiunile infracționale ale inculpatului întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, iar sentința primei instanțe nu a fost contestată în această parte.

Instanța de apel a menționat, că în cadrul ședinței de judecată nu s-a constatat că procedura de examinare a cauzei în baza art. 364¹ Cod procedură penală, a fost viciată sau că în cadrul urmăririi penale au fost încălcate grav normele imperative din Codul de procedură penală care în cadrul procedurii precedente ar fi afectat hotărârea atacată, din care motiv a apreciat ca fiind nefondat argumentul apărării conform căruia instanța de fond eronat a admis cererea inculpatului Portas Andrei de examinare a cauzei în procedură simplificată, deoarece raportul de expertiză judiciară nr. 201925D0167 din 05 iunie 2019, a fost administrat la faza judecării cauzei în prima instanță.

De asemenea, instanța de apel a respins argumentele avocatului Copețchi Stanislav referitor la faptul că la aprecierea juridico-penală, instanța de fond a admis mai multe erori în raport cu personalitatea victimei și a urmărilor prejudiciabile caracteristice infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, or prima instanță corect a încadrat acțiunile inculpatului Portas Andrei în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, infracțiune individualizată prin încălcarea regulilor de securitate a circulației rutiere de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență decesul unei persoane.

Referitor la individualizarea pedepsei penale în privința inculpatului Portas Andrei, instanța de apel a constatat că prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art. 6, 7, 61, 75 Cod penal, și a luat în considerație gravitatea infracțiunii săvârșite, motivul acesteia, persoana celui vinovat, circumstanțele care

atenuează ori agravează răspunderea penală, influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, condițiile de viață ale familiei acestuia, precum și faptul că infracțiunea prevăzută de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, în conformitate cu art. 16 alin. (4) Cod penal, se califică ca infracțiune gravă, faptul că inculpatul a recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate, a solicitat examinarea cauzei penale în procedură simplificată și s-a căit sincer de cele comise, are la întreținere doi copii minori și faptul că potrivit revendicării, acesta anterior a fost atras la răspundere penală.

Instanța de apel a apreciat ca fiind neîntemeiate alegațiile invocate în sensul agravării pedepsei penale stabilite inculpatului Portas Andrei.

Astfel, instanța de apel a conchis, că în speță lipsesc careva temeieri pentru agravarea pedepsei inculpatului Portas Andrei, în contextul în care acesta a recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate, a solicitat examinarea cauzei penale în procedură simplificată, sincer s-a căit de cele comise, antecedentul penal este stins, are la întreținere doi copii minori, iar careva circumstanțe agravante în privința inculpatului nu au fost stabilite.

Cu referire la argumentele apărării privind suspendarea condiționată a executării pedepsei penale stabilite inculpatului, instanța de apel a precizat că prima instanță și-a motivat în totalitate soluția despre modalitatea de executare a pedepsei penale, prin prisma faptului că inculpatul a recunoscut vina, se caracterizează pozitiv, nu se afla la evidența medicului psihiatru sau narcolog și are antecedente penale stinse, din care motiv nu poate fi aplicată o pedeapsă mai blândă.

Instanța de apel a constatat, că soluția primei instanțe se bazează pe asigurarea principiului aplicării unei pedepse echitabile, fiind evaluat gradul influenței pedepsei aplicate în privința corectării și reeducării inculpatului, apreciind obiectiv toate circumstanțele cauzei.

Pedeapsa penală stabilită de prima instanță nu reprezintă o represiune excesivă, deoarece aceasta se caracterizează prin reeducarea inculpatului și menținerea ordinii de drept, în conformitate cu scopul preventiv al pedepsei.

Cu referire la acțiunea civilă, instanța de apel a constatat că prin cererea de concretizare a acțiunii civile înaintată de avocatul Copețchi Stanislav în numele succesorului părții vătămate Porcescu Gheorghe, s-a solicitat încasarea din contul inculpatului, cu titlu de prejudiciu material, suma de 2 340 lei, format din cheltuieli pentru traducerea și legalizarea actelor de stare civilă și suma de 729 dolari SUA, care este contraechivalentul laptopului, iar în acest context fiind anexate la materialele cauzei penale, contractul de prestări servicii de traducere Română-Engleză nr. 14 din 10 ianuarie 2019 (vol.I, f.d.125) și actul confirmativ prin care se atestă valoarea laptopului părții vătămate în sumă de 729 dolari SUA (vol.I, f.d. 148).

Astfel, instanța de apel a conchis, că prima instanță eronat a respins pretențiile succesoriului părții vătămate cu privire la încasarea prejudiciului material, în contextul în care în speță se impune încasarea din contul inculpatului Portas Andrei în beneficiul succesoriului părții vătămate Porcescu Gheorghe, suma de 2 340 lei, cu titlu de cheltuieli efectuate pentru traducerea și legalizarea actelor de stare civilă, precum și suma de 729 dolari SUA, convertiți în lei la data executării prestației, care este contraechivalentul laptopului deteriorat.

În privința prejudiciului moral, instanța de apel a menționat, că soluția primei instanțe privind evaluarea daunelor morale cauzate succesoriului părții vătămate Porcescu Gheorghe în sumă de 200 000 lei, în raport cu materialele cauzei, cu consecințele care au survenit, evaluând gravitatea acestora și impactul produs, se atestă că instanța de fond inechitabil a evaluat quantumul daunelor morale cauzate succesoriului părții vătămate.

În acest context, instanța de apel a reținut prevederile art. 1422, 1423 Cod civil (în vigoare până la 01 martie 2019), menționând că repararea prejudiciului moral reprezintă satisfacția echitabilă destinată compensării materiale a suferințelor fizice cauzate părții vătămate, ca urmare a acțiunilor infracționale ale făptuitorului, iar quantumul prejudiciului moral solicitat, nu este supus unor criterii legale prestabilite, or determinarea acestuia în concret se apreciază de către instanța de judecată.

Prin urmare, instanța a menționat că acțiunile infracționale comise de către inculpatul Portas Andrei, și anume încălcarea regulilor de securitate a circulației de persoana care conduce mijlocul de transport, s-au soldat cu tamponarea victimei Porcescu Gavril, care în rezultatul impactului, a decedat, astfel fiindu-i cauzate suferințe psihice enorme tatălui acestuia, Porcescu Gheorghe.

Instanța de apel a concluzionat că suma stabilită de către instanța de fond în mărime de 200 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral, nu este echitabilă, or prima instanță nu a luat în considerație toate consecințele cauzate prin infracțiune, importanța valorilor morale lezate, măsura în care au fost lezate aceste valori și intensitatea cu care au fost percepute consecințele comiterii acestei infracțiuni, precum și măsura în care i-a fost afectată situația familială, profesională și socială.

În opinia instanței de apel, stabilirea quantumului prejudiciului moral în sumă de 500 000 lei, este just și echitabil, ca urmare a consecințelor care au produs suferințe psihice și care în esență sunt de natură perpetuă.

Astfel, instanța de apel a respins pretențiile succesoriului părții vătămate cu privire la încasarea prejudiciului moral în sumă de 2 000 000 lei, ca fiind excesiv, luând în considerație poziția socială și economică a inculpatului, precum și faptul că acesta are la întreținere doi copii minori, corespunzător instanța de apel a apreciat ca nefondată și solicitarea apărării în numele inculpatului privind încasarea prejudiciului moral în sumă de 50 000 lei, deoarece aceasta nu poate

compensa în nici un mod suferințele psihice care au fost cauzate succesorului părții vătămate Porcescu Gheorghe ca urmare a pierderii fiului.

7. Avocatul Stăvilă Vasile în numele inculpatului Portas Andrei, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, contestă hotărârile instanțelor de fond cu recurs ordinar, solicitând casarea parțială a acestora, în partea stabilirii pedepsei și prejudiciului moral, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei stabilite inculpatului Portas Andrei, pe un termen de 2 ani și încasarea prejudiciului moral în sumă de 50 000 lei.

7.1. În argumentarea recursului menționează, că concluziile instanțelor de fond cu privire la stabilirea pedepsei inculpatului Portas Andrei sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, precum și încasarea prejudiciului moral în sumă de 500 000 lei, sunt neîntemeiate.

Susține că, prima instanță nu s-a expus în privința la toate argumentele și probele esențiale, prezentate atât de către partea acuzării, precum și de către partea apărării, și astfel a omis să se expună referitor la posibilitatea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal.

Menționează, că atât instanța de fond, precum și instanța de apel, nu au luat în considerație mai multe circumstanțe cu privire la individualizarea pedepsei, și anume faptul că inculpatul a recunoscut vina în săvârșirea infracțiunii incriminate; a colaborat cu organul de urmărire penală, solicitând în acest context examinarea cauzei în ordinea prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, în baza probelor acumulate la etapa de urmărire penală, și refuzând acumularea probelor noi; faptul că infracțiunea a fost săvârșită din imprudență, or inculpatul Portas Andrei a adormit pentru câteva secunde la volan în timp ce conducea automobilul, fapt care s-a soldat cu urmări grave; inculpatul nu a părăsit locul accidentului, a anunțat organele competente și s-a conformat cerințelor colaboratorilor poliției, iar potrivit rezultatului testului la alcoolemie, Portas Andrei era treaz.

Precizează, că infracțiunea imputată inculpatului a fost săvârșită din imprudență, și astfel consideră că prima instanță eronat a conchis că aplicarea în privința acestuia a unei pedepse penale fără privarea de libertate, poate avea ca consecință săvârșirea de noi infracțiuni de către inculpat sau către alte persoane.

Indică apărarea, că inculpatul și-a cerut iertare de la părinții victimei, propunându-le ajutor financiar pentru acoperirea cheltuielilor suportate pentru înmormântarea fiului, precum și compensarea prejudiciului moral în sumă de 50 000 lei, însă aceștia au refuzat.

De asemenea, subliniază că prima instanță nu a luat în considerație faptul că inculpatul are la întreținere doi copii minori, în privința cărora va influența negativ privarea acestuia de libertate.

În acest context, precizează că atât succesorul părții vătămate, precum și avocatul acesteia, în cadrul ședinței de judecată nu au solicitat aplicarea pedepsei cu privarea de libertate a inculpatului, or aceștia s-au expus în privința acțiunii civile.

Referitor la încasarea prejudiciului moral în sumă de 500 000 lei, de către instanța de apel, susține apărarea că această sumă nu poate fi încasată din contul inculpatului Portas Andrei, deoarece inculpatul nu este angajat în câmpul muncii și are la întreținere doi copii minori, ultimul fiind de acord să recupereze suma de 50 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral.

Conchide apărarea, că în privința lui Portas Andrei urmează să fie aplicată pedeapsa penală minimă prevăzută de lege, însă cu suspendarea executării condiționate a pedepsei pe un termen de 2 ani, pentru a avea posibilitatea să-și întrețină copiii minori, precum și să recupereze succesoriului părții vătămate, prejudiciul material și moral cauzat în rezultatul infracțiunii.

8. Avocatul Copețchi Stanislav în numele succesoriului părții vătămate Porcescu Gheorghe, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, contestă decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea acesteia, cu dispunerea trimiterii la rejudecare a cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată.

8.1. În argumentarea recursului menționează, că instanțele de fond au aplicat o pedeapsă neechitabilă și contrară scopului care trebuie să fie realizat în cazul unei sentințe de condamnare, astfel că pedeapsa aplicată lui Portas Andrei sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, nu este echitabilă și nu este în măsură să restabilească echitatea socială.

Subliniază, că instanța de fond neîntemeiat a stabilit limita minimă a pedepsei – 2 ani rezultați din 1/3 din limita minimă de 3 ani, concluzie care a fost menținută de către instanța de apel, iar ambele instanțe reținând ca circumstanță atenuantă recunoașterea vinovăției de către inculpat.

Consideră, că pedeapsa principală stabilită lui Portas Andrei, contravine gradului de pericol social al faptei comise, care rezultă din valoarea socială lezată de către inculpat prin conduita sa infracțională.

Precizează, că nu poate fi aplicată limita minimă a pedepsei cu închisoarea prevăzută de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, în contextul în care încălcarea regulilor de circulație se soldează cu decesul victimei.

Astfel, în opinia recurentului atât prima instanță cât și instanța de apel au luat circumstanța privind „recunoașterea vinovăției” de către inculpatul Portas Andrei, atât la micșorarea limitelor de pedeapsă în temeiul art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, cât și la aplicarea minimului din pedeapsa redusă conform procedurii simplificate.

Conchide, că aplicarea limitei minime a pedepsei cu închisoare în privința

inculpatului, în lipsa unor circumstanțe atenuante și prin cauzarea suferințelor psihice succesorului părții vătămate în rezultatul decesului fiului, nu poate restabili echitatea socială.

9. Avocatul Stăvilă Vasile în numele inculpatului, a prezentat referință pe marginea recursului declarat de avocatul succesorului părții vătămate, pledând pentru inadmisibilitatea recursului.

9.1. În susținerea referinței, apărarea a indicat că reieșind din comportamentul inculpatului după comiterea infracțiunii, precum și circumstanțele atenuante și scopul pedepsei penale, se atestă că reeducarea inculpatului este posibilă fără izolarea de societate, urmând a fi aplicată suspendarea condiționată a executării pedepsei stabilite lui Portas Andrei.

10. Judecând recursurile ordinare declarate în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către avocatul Copețchi Stanislav în numele succesorului părții vătămate Porcescu Gheorghe urmează a fi admis, iar cel declarat de către avocatul Stăvilă Vasile în numele inculpatului Portas Andrei urmează a fi respins, din următoarele considerente.

10.1. Cu referire la recursul ordinar declarat de către avocatul Copețchi Stanislav în numele succesorului părții vătămate Porcescu Gheorghe.

În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea erorilor de drept, care au dus la adoptarea unei hotărâri ilegale, totodată, verificându-se dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din conținutul recursului declarat de către avocatul Copețchi Stanislav în numele succesorului părții vătămate, se atestă că acesta a indicat drept temei pentru declararea recursului art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazurile când *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*.

Colegiul penal lărgit, verificând legalitatea deciziei instanței de apel sub aceste aspecte, constată că această instanță, la examinarea apelurilor declarate de către partea acuzării, nu a respectat întru totul prevederile art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Prin urmare, temeiurile invocate în recursul declarat de către avocatul

Copețchi Stanislav în numele succesorului părții vătămate și-au găsit confirmare în cauza dată, ceea ce duce la casarea parțială a deciziei instanței de apel, în latura penală, în partea stabilirii pedepsei, și în latura civilă, în partea soluționării cerințelor de încasare a prejudiciului moral cauzat, deoarece eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Conform prevederilor art. art. 414 - 417 Cod de procedură penală, instanța de apel, urma să soluționeze paralel cu starea de fapt și chestiunile de drept, inclusiv: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, *dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual, penal, administrativ ori civil au fost corect aplicate.* În cazul în care s-ar fi constatat încălcări ale prevederilor legale referitor la ele, hotărârea primei instanțe urma a fi desființată cu rejudecarea cauzei.

Având în vedere temeiul de casare prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, sub aspectul individualizării greșite a pedepsei penale, Colegiul penal lărgit notează, că prin criteriile generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

După cum se constată la caz, prin sentința primei instanțe Portas Andrei a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, la 2 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, soluție care în această parte a fost menținută și de către instanța de apel.

Deși în cererile de apel, atât procurorul cât și avocatul Copețchi Stanislav în numele succesorului părții vătămate, Porcescu Gheorghe, au invocat dezacordul cu modalitatea de individualizare a pedepsei stabilite inculpatului Portas Andrei de către prima instanță, analizând decizia supusă recursului Colegiul penal lărgit conchide că instanța de apel nu a pătruns pe deplin în esența argumentelor avansate de partea acuzării, motivând superficial soluția adoptată.

În acest context, instanța de recurs reține, că infracțiunea prevăzută de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, potrivit prevederilor art. 16 Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor grave, care prevede pedeapsa sub formă de închisoare de la 3 la 7 ani, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Totodată, fapta prejudiciabilă face parte din categoria de infracțiuni în

domeniul transportului, care reprezintă un pericol social sporit în Republica Moldova, deoarece un număr major de vătămări corporale și decese se comit ca urmare a încălcării regulilor de securitate a circulației rutiere sau exploatare a mijloacelor de transport.

Potrivit actelor dosarului, cauza penală a fost judecată pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală.

În sensul art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală este de înțeles, că inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor imputate în rechizitoriu și a solicitat judecarea cauzei pe baza probelor administrate în faza urmăririi penale, beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare.

Analizând sintagma „*limitelor de pedeapsă prevăzută de lege*” deducem că legiuitorul a avut în vedere că pedeapsa, în cazul în care este închisoarea, se reduce cu o treime din maximul și din minimul prevăzut de sancțiune, stabilindu-se noi limite cu care trebuie să opereze instanța de judecată la stabilirea pedepsei inculpatului, la caz noile limite cu care urma să opereze instanța de judecată fiind de la 2 ani la 4 ani și 8 luni închisoare.

Potrivit practicii judiciare, la aplicarea pedepsei inculpatului în privința căruia a fost admisă procedura simplificată de judecare pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, instanța urmează să ia în considerare atât prevederile alin. (8) art. 364¹ Cod de procedură penală, cât și prevederile art. 75-88 Cod penal, care reglementează modalitatea individualizării pedepselor persoanelor condamnate.

Astfel, conform alin. (1) art. 75 Cod penal, persoanei recunoscută vinovată de săvârșirea unei infracțiuni, inclusiv prin procedura de judecare în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea Specială a prezentului Cod și în conformitate cu dispozițiile Părții Generale a Codului Penal, aplicate prin prisma alin. (8) art. 364¹ Cod de procedură penală.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată va ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale acestuia.

Concluziile instanței privind fiecare din aceste criterii generale de individualizare a pedepsei urmează să fie argumentate de către instanță în hotărârea sa și confirmate prin anumite probe.

Contrar dezideratelor menționate mai sus, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel nu a analizat pe deplin argumentele apelurilor părții acuzării prin

prisma prevederilor legale de care instanța de judecată trebuie să țină cont în mod obligatoriu la individualizarea pedepsei.

Astfel, din motivarea deciziei recurate rezultă că instanța de apel s-a rezumat la concluzia că pedeapsa stabilită lui Portas Andrei de către prima instanță în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, corespunde limitelor sancțiunii reduse în conformitate cu prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Cu toate acestea din conținutul deciziei atacate nu se desprinde concluzia că pedeapsa închisorii stabilită inculpatului Portas Andrei pe termen de 2 ani, adică *la limita minimă* a sancțiunii reduse în conformitate cu prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, este în măsură să contribuie la corectarea și reeducarea vinovatului.

La fel, soluția instanței de apel privind menținerea sentinței în partea individualizării pedepsei nu este motivată în raport cu criteriile generale de individualizare a pedepsei inserate la art. 75 alin. (1) Cod penal, și anume caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite - *conducerea mijlocului de transport cu depășirea vitezei regulamentare, soldată cu decesul unei persoane*, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuează sau agravează răspunderea.

În acest sens instanța de recurs accentuează, că prevederile art. 75 alin. (1) Cod penal, cer ca pedeapsa aplicată să fie nu numai echitabilă și legală, ci și individualizată. Individualizarea pedepsei constă în obligația instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului, necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și pedepsei penale.

Este cunoscut faptul, că gravitatea infracțiunii este determinată de caracterul și gradul prejudiciabil al faptei. În raport cu caracterul prejudiciabil al fiecărei infracțiuni, legiuitorul stabilește gradul prejudiciabil al acesteia, care este determinat în sancțiunea articolului din Partea Specială a Codului penal și se reflectă în limitele (minime și maxime) ale pedepsei. Astfel, gravitatea infracțiunii este determinată de legiuitor în limitele pedepsei pentru fapta comisă.

Instanța de judecată, pentru a lua în vedere la stabilirea pedepsei gravitatea infracțiunii, trebuie să pornească de la pedeapsa medie care poate fi stabilită pentru infracțiunea respectivă. Pornind de la această pedeapsă medie, ținând cont de celelalte cerințe prevăzute de art. 75 Cod penal și de alte prevederi ale legii penale, instanța de judecată sporește sau micșorează mărimea pedepsei medii, stabilindu-i astfel infractorului pedeapsa concretă necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor pedepsei penale.

Colegiul penal lărgit constată, că instanța de apel la motivarea soluției privind individualizarea pedepsei penale în privința inculpatului Portas Andrei nu a ținut cont de aceste aspecte, iar în consecință decizia recurată urmează a fi casată în latura penală, în partea stabilirii pedepsei cu dispunerea rejudecării cauzei de

către aceeași instanță de apel, deoarece hotărârea atacată nu conține motive legale pe care se întemeiază soluția adoptată.

Distinct de considerentele expuse mai sus, Colegiul penal atestă că decizia instanței de apel nu este motivată suficient nici în latura civilă, în partea soluționării cerințelor de încasare a prejudiciului moral.

La acest capitol, instanța de recurs ține cont de faptul că deși instanța de apel a conchis, că soluția primei instanțe privind evaluarea daunelor morale cauzate succesorului părții vătămate Porcescu Gheorghe în sumă de 200 000 lei, a fost inechitabil evaluată în raport cu consecințele care au survenit în urma săvârșirii infracțiunii, gravitatea acestora și impactul produs asupra succesorului părții vătămate, la rândul său nici această instanță nu a oferit o motivare amplă la acest capitol în raport cu suferințele psihice și fizice cauzate succesorului părții vătămate.

Astfel, Colegiul penal lărgit consideră pripite concluziile instanței de apel cu referire la faptul că suma de 500 000 lei, cu titlu de reparare a prejudiciului moral cauzat succesorului părții vătămate, Porcescu Gheorghe, este una echitabilă și suficientă.

La acest capitol, instanța de recurs notează că, potrivit art. 219 alin. (4) Cod de procedură penală, la evaluarea cuantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral, instanța de judecată ia în considerare suferințele fizice ale victimei, prejudiciul agrement sau estetic, pierderea speranței în viață, pierderea onoarei prin defăimare, suferințele psihice provocate de decesul rudelor apropiate etc.

În corespundere cu art. 220 Cod de procedură penală și art. 2037 Cod civil, mărimea despăgubirii pentru prejudiciul moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate. Caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate. La determinarea despăgubirii, instanța de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obișnuit în împrejurări similare și, pe de altă parte, ia în cont particularitățile cazului.

Totodată, instanța de recurs menționează că despăgubirile pentru daune morale se disting de cele pentru daunele materiale prin faptul că acestea nu se probează, ci se stabilesc de instanța de judecată prin evaluare.

În susținerea celor enunțate, instanța de recurs menționează și jurisprudența CtEDO, *cauza Ernst c. Belgiei* (15 iulie 2003), unde Curtea a statuat,

în principiu, că *„atunci când victima unei infracțiuni se constituie parte civilă în procesul penal, aceasta semnifică introducerea unei cereri în despăgubiri. Chiar dacă ea nu a cerut, în mod expres, repararea prejudiciului suferit. Prin dobândirea calității de parte civilă în procesul penal, ea are în vedere nu numai condamnarea penală a autorului infracțiunii, ci și repararea pecuniară a prejudiciului pe care l-a suferit”*.

Învederând aceste considerente ale instanței europene, Colegiul penal lărgit evidențiază, că în această speță instanța de apel nu a ținut cont în deplină măsură de circumstanțele cauzei, și anume că în urma acțiunilor infracționale comise de către inculpatul Portas Andrei, a fost tamponată partea vătămată Porcescu Gavril, care în rezultatul impactului, a decedat.

Astfel, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel nu a motivat acordarea despăgubirii pentru prejudiciul moral cauzat prin infracțiune în raport cu criteriile prevăzute de lege, nu a făcut o evaluare a personalității părții vătămate Porcescu Gavril, care a fost un om inteligent, cu rezultate remarcabile la învățătură, decernat cu bursa de merit și care activa în Belgia în calitate de proiectant de construcții de mașini. La fel, nu a fost evaluat impactul psihic și moral cauzat succesorului părții vătămate, Porcescu Gheorghe, în urma decesului fiului.

În urma celor expuse, Colegiul penal lărgit atestă că, instanța de apel nu a ținut cont de măsura în care compensarea sumei de 500 000 lei, poate aduce satisfacție succesorului părții vătămate Porcescu Gheorghe, în urma decesului fiului său Porcescu Gavril, sub acest aspect decizia instanței de apel nefiind motivată în corespundere cu prevederile art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală.

Prejudiciul moral reprezintă o pagubă care este cauzată individului prin vătămarea unui interes personal nepatrimonial. Evaluarea prejudiciului moral nu presupune determinarea *„prețului suferințelor fizice și psihice”*, care sunt inestimabile, dar aprecierea multilaterală a tuturor consecințelor negative ale prejudiciului și a implicațiilor acestora pe toate dimensiunile vieții sociale.

Trebuie să se aprecieze ce au pierdut persoanele vizate pe plan fizic, psihic, social, profesional și familial atât pentru moment, cât și pentru viitor.

La determinarea compensației pentru prejudiciul moral trebuie să se țină cont de importanța valorii morale lezate pentru persoana vătămată. În cazul suportării unui prejudiciu moral fiecare persoană vătămată acordă o considerație diferită valorilor lezate. Persoana vătămată apreciază acele valori sau activități, care îi satisfac anumite necesități sau aspirații.

Cuantumul compensației acordate depinde și de durata menținerii consecințelor cazului urmare a cărora s-au produs. Stabilind cuantumul compensației pentru prejudiciul moral, instanța de judecată trebuie să țină cont de măsura în care această compensație poate acorda persoanei vătămate o anumită

satisfacție.

Rezumând circumstanțele constatate, Colegiul penal conchide că la caz sunt incidente temeiurile pentru recurs prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, ceea ce duce la casarea parțială a deciziei instanței de apel în latura penală, în partea stabilirii pedepsei inculpatului Portas Andrei și în latura civilă, în partea soluționării cerințelor de încasare a prejudiciului moral cauzat, cu dispunerea rejudecării cauzei în această parte de către aceeași instanță, în alt complet de judecată, deoarece erorile comise de către instanța de apel, nu pot fi reparate de către instanța de recurs în prezenta procedură.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă obligatoriu de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia: să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual penale asupra tuturor motivelor invocate în apeluri; să procedeze la individualizarea pedepsei penale în conformitate cu prevederile legii; să verifice și să aprecieze profund probele administrate, să le dea apreciere convenită în ansamblu, cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate și cu expunerea motivată asupra cuantumului prejudiciului moral, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date; să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, precum și de practica relevantă a CtEDO, și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

10.2. Cu referire la recursul ordinar declarat de către avocatul Stăvilă Vasile în numele inculpatului Portas Andrei.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța respinge recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, adoptând soluția respectivă în cazul în care se constată că recursul nu este întemeiat legal (este nefondat).

Reieșind din conținutul cererii de recurs declarate, Colegiul penal atestă, că apărarea invocă în calitate de temei pentru casarea deciziei instanței de apel art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, care stabilește, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul, când *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*.

Totodată, recurentul invocă și dezacordul cu soluția instanței de apel în partea dispunerii încasării din contul inculpatului a prejudiciului moral în sumă de 500 000 lei.

Sub aspectul temeiului de casare invocat, Colegiul penal lărgit menționează că în recursul declarat de către avocatul Stăvilă Vasile în numele inculpatului

Portas Andrei se solicită dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei închisorii stabilită de către prima instanță pe termen de 2 ani, însă instanța de recurs consideră că aceste argumente nu sunt pasibile admiterii, deoarece circumstanțele invocate în recurs și anume: recunoașterea vinovăției, examinarea cauzei în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, săvârșirea infracțiunii din imprudență, faptul că inculpatul are la întreținere 2 copii minori, nu pot determina convingerea instanței că scopul pedepsei penale în cazul de referință ar fi putea fi atins și fără executarea reală a pedepsei.

La acest segment, instanța de recurs reține că instanța de apel corect a remarcat, că circumstanțele săvârșirii infracțiunii și urmările grave produse apreciate în coraport cu personalitatea inculpatului, nu formează convingerea instanței de judecată că restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii unor astfel de infracțiuni atât de către inculpat, cât și de alte persoane, ar putea fi realizată fără izolarea inculpatului Portas Andrei de societate.

Distinct de aceste considerente, Colegiul penal lărgit menționează că nu pot fi admise nici criticile aduse de recurent în privința deciziei instanței de apel pe marginea soluționării cerinței succesului părții vătămate Porcescu Gheorghe cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin infracțiune.

Potrivit prevederilor art. 1998 alin. (1) Cod civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

Ținând cont de motivele care au format convingerea instanței de recurs de a remite cauza pentru rejudecare în instanța de apel, expuse în pct. 10.1. al prezentei decizii, Colegiul penal lărgit menționează că nu pot fi admise argumentele din recursul apărării potrivit cărora inculpatul Portas Andrei, este de acord să recupereze suma de 50 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral.

În consecință, Colegiul penal lărgit decide respingerea ca inadmisibil a recursului ordinar declarat de către avocatul Stăvilă Vasile în numele inculpatului Portas Andrei.

11. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) și pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către avocatul Stăvilă Vasile în numele inculpatului Portas Andrei.

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Copețchi Stanislav în numele succesului părții vătămate, Porcescu Gheorghe, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 decembrie 2019, în cauza penală

în privința lui **Portas Andrei XXXXX**, în latura penală, în partea stabilirii pedepsei inculpatului Portas Andrei și în latura civilă, în partea soluționării cerințelor de încasare a prejudiciului moral cauzat, și dispune rejudecarea cauzei în această parte, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În rest decizia contestată, se menține.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată în partea în care a fost dispusă rejudecarea, în rest este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **06 noiembrie 2020**.

Președinte	/semnătură/	Timofti Vladimir
Judecători	/semnătură/	Toma Nadejda
	/semnătură/	Țurcan Anatolie
	/semnătură/	Cobzac Elena
	/semnătură/	Boico Victor